

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	VII
ÖZET	IX
ABSTRACT.....	XI
İÇİNDEKİLER.....	XIII
KISALTMALAR.....	XXI
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

KÜLTÜREL VARLIKLARIN KORUNMASI DÜŞÜNCESİNİN ORTAYA ÇIKIŞI VE ULUSLARARASI HUKUKTA KÜLTÜREL VARLIKLARIN HUKUKİ REJİMİ

I. KÜLTÜREL VARLIKLARLA İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR.....	5
A. KAVRAMLAR.....	5
1. Kültür	7
2. Kültürel Miras	8
3. Kültürel Varlık	12

B. KÜLTÜREL VARLIK KAVRAMINI AÇIKLAYAN GÖRÜŞLER.....	18
1. Kültürel Milliyetçilik	19
2. Kültürel Uluslararasılık	20
3. Kültürel Milliyetçilik ve Kültürel Uluslararasılık Görüşlerinin Değerlendirilmesi	22
II. TARİHSEL GELİŞİM.....	24
A. 19. YÜZYILDA VE ÖNCESİNDE ULUSLARARASI HUKUKTA KÜLTÜREL VARLIKLARIN KORUNMASINA DAİR YAKLAŞIMLAR VE DÜZENLEMELER.....	27
1. 1863 Tarihli Cephedeki Birleşik Devletler Hükümet Orduları için Talimatlar.....	27
2. 1874 Tarihli Brüksel Konferansı.....	30
3. 1899 - 1907 Tarihli Lahey Düzenlemeleri.....	32
B. 19. YÜZYIL SONRASI ULUSLARARASI HUKUKTA KÜLTÜREL VARLIKLARIN KORUNMASINA DAİR DÜZENLEMELER.....	39
1. 1935 Tarihli Sanatsal ve Bilimsel Kurumların ve Tarihi Anıtların Korunmasına Dair Antlaşma	39
2. 1949 Tarihli Cenevre Sözleşmeleri ve 1977 Tarihli Ek Protokolleri	41
a. 1949 Tarihli Cenevre Sözleşmeleri	41
b. 1977 Tarihli I No.lu Ek Protokol	44
c. 1977 Tarihli II No.lu Ek Protokol.....	52
d. 1949 Tarihli Cenevre Sözleşmeleri, 1977 Tarihli Ek Protokoller ve 1954 Tarihli Lahey Sözleşmesi'nin Değerlendirilmesi.....	54

İKİNCİ BÖLÜM
ULUSLARARASI HUKUKTA KÜLTÜREL
VARLIKLARIN KORUNMASI

I.	KÜLTÜREL VARLIKLARIN KORUNMASININ ÖNEMİ	57
A.	UNESCO’NUN KÜLTÜREL VARLIKLARIN KORUNMASI AÇISINDAN ÖNEMİ VE UNESCO SÖZLEŞMELERİ BAĞLAMINDA KÜLTÜREL VARLIKLARIN BELİRLENMESİ	59
1.	1954 TARİHLİ SİLAHLI BİR ÇATIŞMA HALİNDE KÜLTÜREL VARLIKLARIN KORUNMASI SÖZLEŞMESİ	63
2.	1970 TARİHLİ KÜLTÜREL VARLIKLARIN KANUNSUZ İTHAL, İHRAÇ VE MÜLKİYET TRANSFERİNİN ÖNLENMESİ VE YASAKLANMASI İÇİN ALINACAK TEDBİRLERLE İLGİLİ UNESCO SÖZLEŞMESİ.....	66
3.	1972 TARİHLİ DÜNYA KÜLTÜREL VE DOĞAL MİRASIN KORUNMASI SÖZLEŞMESİ	69
B.	KÜLTÜREL VARLIKLARIN KORUNMASI İLE İLGİLİ DİĞER ÖNEMLİ GELİŞMELER.....	73
C.	TÜRKİYE’DE KÜLTÜREL VARLIKLARIN KORUNMASINA İLİŞKİN DÜZENLEMELER.....	78
II.	1954 TARİHLİ SİLAHLI BİR ÇATIŞMA HALİNDE KÜLTÜREL VARLIKLARIN KORUNMASI SÖZLEŞMESİ	86
A.	SÖZLEŞME’NİN HAZIRLIK ÇALIŞMALARI.....	87
B.	SÖZLEŞME’DE YER ALAN HÜKÜMLERİN İNCELENMESİ.....	91
1.	İnsanlığın Ortak Mirası.....	93
2.	Himaye Etme ve Saygı.....	97
3.	Kültürel Varlıklara Saygı.....	99
4.	Askeri Gerekliklik.....	102
5.	Yağma, El Koyma ve Zarar Fiilleri.....	103

a. Otosefal Kıbrıs Yunan Ortodoks Kilisesi/Goldberg ve Feldman Güzeli Sanatlar Şirketi Kararı	104
b. Irak Ulusal Müzesi'nin Yağmalanması ve Müze'ye Verilen Zarar	105
6. Sözleşme'nin Teamül Hukukunu Yansıtmaması	112
7. Askeri Faaliyetlerde Kullanma Yasağı	116
8. İşgalci Gücün Yükümlülükleri	116
9. Barış Zamanı Hazırlıkları	117
10. Koruma	118
a. Genel Koruma	118
b. Özel Koruma	119
i. Vatikan Şehri	122
ii. Angkor Wat Tapınağı	122
c. Mavi Kalkan	124
i. Eski Yugoslavya	126
ii. Irak İşgali	126
11. Dokunulmazlığın Geri Alınması	127
12. Kültürel Varlıkların Nakliyesi	128
13. Personelin Korunması	129
14. Sözleşme'nin Uygulanma Alanı	129
15. Devlet Dışı Aktörler	132
16. Sözleşme'nin Tatbiki	136
C. SÖZLEŞME'NİN ETKİLERİ	139
D. 1954 Tarihli Silahlı Çatışmalarda Kültürel Varlıkların Korunmasına Dair Sözleşme'ye Ait Birinci Protokol	144
E. 1999 Tarihli Silahlı Çatışmalarda Kültürel Varlıkların Korunmasına Dair Sözleşme'ye Ait İkinci Protokol	148
1. İkinci Protokol'ün Hazırlık Çalışmaları	148
2. İkinci Protokol'ün Önemli Hükümlerinin İncelenmesi	153
a. Askeri Hedef	153
b. Askeri Gereklik	155

c. Korumaya İlişkin Genel Hükümler	157
d. Gelişmiş Koruma	158
i. Tanınması.....	160
ii. Dokunulmazlığın Kaldırılması.....	162
iii. Korumanın Kaldırılması	163
iv. Kaybedilmesi.....	164
e. Protokol'ün Ağır İhlali.....	165
f. Yargı Yetkisi	166
g. Diğer İhlallere İlişkin Önlemler	168
h. Uluslararası Olmayan Silahlı Çatışmalar	169
i. Komite.....	171
j. İşlevler	172
k. Fon	173
l. Bilginin Yayılması ve Uluslararası Toplum.....	174
3. 1999 Tarihli İkinci Protokol'ün Ortaya Koyduğu Sonuç.....	176
F. 1954 Tarihli Lahey Söyleşmesi, 1954 Tarihli Birinci Protokol ve 1999 Tarihli İkinci Protokol'ün Değerlendirilmesi	180

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SİLAHLI ÇATIŞMALARDA KÜLTÜREL VARLIKLARIN KORUNMASI HUKUKİ REJİMİNDE BİR İSTİSNA OLARAK ASKERİ GEREKLİLİK

I. ASKERİ GEREKLİLİK KAVRAMI.....	191
II. KÜLTÜREL VARLIKLARIN KORUNMASI BAĞLAMINDA ULUSLARARASI SÖZLEŞMELERDE ASKERİ GEREKLİLİĞE İLİŞKİN DÜZENLEMELER.....	199
A. 1863 TARİHLİ CEPHEDEKİ BİRLEŞİK DEVLETLER HÜKÜMET ORDULARI İÇİN TALİMATLAR (LIEBER KODU).....	199

B. 1899 - 1907 TARİHLİ LAHEY DÜZENLEMELERİ.....	206
C. 1935 TARİHLİ SANATSAL VE BİLİMSEL KURUMLARIN VE TARİHİ ANITLARIN KORUNMASINA DAİR SÖZLEŞME (ROERICH PAKTI) .	212
D. 1949 TARİHLİ CENEVRE SÖZLEŞMELERİ.....	213
E. 1954 TARİHLİ SİLAHLI ÇATIŞMALARDA KÜLTÜREL VARLIKLARIN KORUNMASI SÖZLEŞMESİ	217
F. 1949 TARİHLİ CENEVRE SÖZLEŞMELERİ'NE EK 1977 TARİHLİ I NO.LU EK PROTOKOL.....	234
G. SİLAHLI ÇATIŞMALARDA KÜLTÜREL VARLIKLARIN KORUNMASINA İLİŞKİN 1954 TARİHLİ LAHEY SÖZLEŞMESİ'NİN 1999 TARİHLİ İKİNCİ PROTOKOLÜ	241

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
KÜLTÜREL VARLIKLARIN
ULUSLARARASI CEZA HUKUKUNDA
KORUNMASI

I. ULUSLARARASI ANTLAŞMALARDA KÜLTÜREL VARLIKLARA ZARAR VEREN KİŞİLERİN CEZAİ SORUMLULUĞU	254
II. ULUSLARARASI YARGI ORGANLARI İÇTİHATLARINDA KÜLTÜREL VARLIKLARA ZARAR VEREN KİŞİLERİN CEZAİ SORUMLULUĞU	257
A. NÜRNBERG ULUSLARARASI ASKERİ CEZA MAHKEMESİ	257
B. ESKİ YUGOSLAVYA ULUSLARARASI CEZA MAHKEMESİ	260
1. Dubrovnik Eski Şehri	266
2. Mostar Köprüsü.....	268

C. ULUSLARARASI CEZA MAHKEMESİ	270
D. KÜLTÜREL VARLIKLARA VERDİKLERİ ZARARLARDAN KİŞİLERİN CEZAI SORUMLULUĞU'NU İNCELENEN MAHKEME STATÜLERİ VE 1954 TARİHLİ LAHEY SÖZLEŞMESİ VE İKİNCİ PROTOKOLÜ BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ	280
SONUÇ	283
KAYNAKÇA	289